

Četvrtak, 10. novembar 2022. u 15 h
Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju
Odeljenje za psihologiju
Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu
Čika Ljubina 18-20
11 000 Beograd

Slika majke u štampi i časopisima za decu u Jugoslaviji od kraja Drugog svetskog rata do donošenja *Opšteg zakona o školstvu* (1958)

Sanja Petrović Todosijević

Institut za noviju istoriju Srbije

Predavanje pod nazivom *Slika majke u štampi i časopisima za decu u Jugoslaviji od kraja Drugog svetskog rata do donošenja Opšteg zakona o školstvu (1958)* predstavlja pokušaj da pokažem na koji način je potpuno drugačije pozicioniranje dece kao društvene grupe u godinama posle Drugog svetskog rata, kako u različitim javnim politikama tako i u institucijama uticalo na dinamiku prisustva slike majke ali i roditeljstva u javnom prostoru odnosno u štampi i časopisima za decu. Polazeći od analize više činilaca, od kojih se neki ne mogu razumeti van međunarodnog konteksta ali i složenih unutrašnjih prilika – onih koji su doprineli otpočinjanju tri važne debete: debate o smanjenju visoke stope smrtnosti dece, debate o jasnijem profilisanju dečijih prava unutar složenog korpusa ljudskih prava i debate o potrebi za izgradnjom “nove škole”, a sve pod okriljem sprovođenja nove politike obrazovanja i vaspitanja, ukazaće se na iznudaeni i neočekivani proces emancipacije dece kao društvene grupe koji je velikoj meri uticao i na formiranje nove slike detinjstva u javnom prostoru. U prvim godinama posle rata “borbena” slika detinjstva u javnom prostoru će do kraja pedesetih godina 20. veka i donošenja *Opšteg zakona o školstvu* kojim je na teritoriji čitave Jugoslavije uspostavljena jedinstvena osmorazredna osnovna škola postati “pacifikovana”. “Pacifikacija” slike deteta u javnom prostoru bila je u direktnoj vezi sa kreiranjem slike majčinstva ali i roditeljstva u istom. “Poželjna” slika majčinstva i roditeljstva prošla je pod uticajem sprovođenja nove politike obrazovanja i vaspitanja i uloge koja je u sklopu iste bila namenjena majkama i roditeljima kroz dinamičan proces transformacije koji se može pratiti od “nultog” prisustva majke u štampi i časopisima za decu do intenzivnog prisustva slike emancipovane žene delimično “zagledane” u patrijarhalne društvene odnose.

Biografija

Dr Sanja Petrović Todosijević (Šabac, 1977) je viša naučna saradnica Instituta za noviju istoriju Srbije. Bavi se društvenom istorijom Srbije i Jugoslavije u periodu posle Drugog svetskog rata s posebnim osvrtom na istoriju detinjstva i istoriju obrazovanja kao i istorijom Drugog svetskog rata s posebnim osvrtom na masovne zločine i Holokaust kao i politiku kolaboracionističke uprave na tlu nemačke okupacione zone u Srbiji. Jedna je od osnivačica Centra za jugoslovenske studije. Aktivna je kao članica Inicijative za obnovu Memorijalnog kompleksa „Boško Buha“. Napisala je dve monografske studije: ***Otećemo svetlost bučnom vodopadu. Reforma osnovnoškolskog sistema u Srbiji 1944-1959*** (Beograd: Institut za noviju istoriju Srbije, 2018) i ***Za bezimene. Delatnost UNICEF-a u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji 1947-1954*** (Beograd: Institut za noviju istoriju Srbije, 2008). Priredila je rukopis **Grigorije Babović, *Letopis Šapca 1933-1944*** (Beograd, Šabac: Institut za noviju istoriju Srbije, Biblioteka šabačka, 2010). Zajedno sa Aleksandrom Ilić Rajković uredila je zbornik ***Bez škole šta bi mi?! Ogledi iz istorije obrazovanja u Srbiji i Jugoslaviji od 19. veka do danas*** (Beograd: Institut za noviju istoriju Srbije, Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, 2021). Koautorica je dva udžbenika iz istorije za sedmi i osmi razred osnovne škole (Radomir J. Popović, Emina Živković, Ljiljana Nedović, Aleksandar Todosijević, Sanja Petrović Todosijević, ***Istorija. Udžbenik sa odabranim istorijskim izvorima za 7. razred osnovne škole***, Beograd: Klett, 2020; Aleksandar Todosijević, Sanja Petrović Todosijević, ***Istorija. Udžbenik sa odabranim istorijskim izvorima za 8. razred osnovne škole***, Beograd: Klett, 2021)